

Alliansuppdrag - rapport om modersmålsundervisning

Kartläggning av modersmåslärares arbetssituation:

Majoriteten av modersmåslärarna har två arbetsuppgifter. Den ena arbetsuppgiften är modersmålsundervisning, dvs. att undervisa i modersmålet. Den andra arbetsuppgiften är studiehandledning, dvs. handleda nyanlända elever på modersmålet för att hjälpa dem att uppnå kunskapskraven i alla skolämnen. Båda uppgifterna är lika viktiga för en modersmåslärare. Kartläggningen omfattar därför såväl modersmålsundervisning som studiehandledning.

Modersmåslärares arbetssituation

Allmänna uppgifter:

Antal lärare: 65

Antal språk: 46

Antal modersmåslärare/studiehandledare per språk

Språk	Antal lärare
albanska	1
amhariska (1)	1
arabiska	4
armeniska	1
bengaliska	1
bosniska (1)	2
dari	1
engelska	4
estniska	1
finska	1
franska	1
georgiska	1
grekiska	2
hebreiska	2 (1 tjänstledig)

hindi	1 (se not 1)
isländska	1
italienska	1 tjänstledig+ 1 vikarie
japanska	1
kinesiska	3
kurdiska/kurmanji	1
kurdiska/sorani	1
kroatiska (se not 1)	1
lettiska	1
litauiska	1
mongoliska	1
nederländska	1
norska	1
pashto	1
persiska	5
polska	2
portugisiska	1
punjabi	1 (se not 1)
rumänska	1
ryska	1
samiska	1
serbiska (se not 1)	2
somaliska	1
spanska	2
slovakiska	1
tigrinja	1
thailändska	1
teckenspråk	1
turkiska	2
tyska	1
ukrainska	1
vietnamesiska	1

(1) Samma lärare undervisar bosniska, kroatiska och serbiska

Samma lärare undervisar hindi och punjabi

Samma lärare undervisar amhariska och etiopiska

RAPPORT
2018-05-07

Dnr BGN 2017/118-61

I genomsnitt beräknas en heltidstjänst (ca 45 timmar per vecka) på följande sätt:

- 20 timmar undervisning
- 15 timmar till arbetsgivarens förfogande
- 10 timmar förtroendetid

Beräkning av tjänstegrad:

Tjänstegraden beror på flera faktorer:

- Antal elevgrupper och antal skolor
Vanligtvis sker modersmålsundervisningen i grupp en gång per vecka och varar i 40 minuter. I de fall när det endast finns en elev i skolan som deltar i undervisning i ett visst språk, kan undervisningen vara individuell. Lektionen är då 30 minuter.

Studiehandledning på modersmålet sker i grupp med elever av samma nivå eller om eleverna går i samma klass. Kommunen bidrar till studiehandledning genom att erbjuda 60 minuters studiehandledning per vecka under tre år från elevens ankomst till Sverige. Beroende på elevens behov beställer rektor extra timmar studiehandledning. Den extra tiden debiteras skolan.

Exempel. En lärare har 10 elever i modersmålsundervisning. Eleverna deltar i ordinarie undervisning i 3 olika skolor. Det finns också 2 elever i två olika skolor som behöver studiehandledning.

Beräkning av tjänstegraden

modersmålsundervisning: $3 \times 40 \text{ min.} = 120 \text{ min.}$ undervisning +
studiehandledning: $2 \times 60 \text{ min} = 120 \text{ min.}$

→ totalt: 240 min.= tjänstegrad: 20 %.

- De flesta modersmåls lärare arbetar i olika kommuner. Beroende på deras arbetssituation i andra kommuner är deras tjänst i Täby stor eller liten. Det innebär att två eller fler lärare kan behöva anställas för att undervisa i samma språk även om ingen av dem har 100 % tjänst i kommunen.

Fördelning av elever och skolor mellan lärare:

En heltidstjänst är i genomsnitt 20 timmars undervisning per vecka. Lärarnas tjänstegrad beräknas med hänsyn till antal elever och skolor. Inom ramen för lärarens tjänstegrad organiserar läraren själv elevgrupperna och förflyttningen mellan skolorna. Läraren föreslår ett visst schema för chefen som granskar förslaget och godkänner detsamma med eventuella justeringar.

För att förenkla lärarens arbete samlas elevernas schematan på enheten. Därmed har läraren tillgång till alla schematan utan att behöva förflytta sig till olika skolor.

Undervisningslokalerna bokas centralt. Lärarna meddelar enheten vilka dagar de kommer att undervisa och i vilka skolor. Enheten skickar en förfrågan till berörda skolor. Skolorna informerar om vilka lokaler lärarna tilldelas för undervisningen. Därmed får enheten och skolorna en allmän översikt om när och var modersmålsundervisningen sker, vilka elever som deltar och i vilka språk.

Anställningsform:

Modersmållärarna har en ferietjänst som alla lärare i kommunen. 60 % av lärarna är anställda under en begränsad tid, 40 % är fast anställda. Valet av anställningsform beror på antalet elever per språk och hur stabilt elevunderlaget är. För vissa språk som arabiska eller dari/persiska har antalet elever ökat kraftigt under 2015-16 för att sedan minska lika kraftigt under 2016-17. Under sådana omständigheter är det inte möjligt att erbjuda fast anställning till alla lärare som undervisar i dessa språk. I andra språk där det inte finns mer än 5 elever är det inte heller möjligt att erbjuda en fast anställning därför att elevunderlag är för litet.

Lärarlegitimation:

Lärarlegitimation krävs inte för att undervisa modersmål eller för att få fast anställning.

Varje år deltar dock en eller flera modersmållärare/studiehandledare i "Vidareutbildning av lärare" programmet (VAL) eller "Utländska lärares vidareutbildning" programmet (ULV) projektet. VAL programmet vänder sig till personer som är verksamma som lärare eller förskollärare men saknar examen för den skolform som de är verksamma i. Inom VAL programmet kan man komplettera tidigare studier för att få en examen för skola eller förskola. ULV programmet är en kompletterande utbildning för personer med en utländsk lärar- eller förskollärarexamen. Syftet är att ta vara på utländska lärares och förskollärares kompetens och ge ökade möjligheter till anställning i svensk skola eller förskola. Enheten bidrar med läroböcker och hjälper dessa lärare att kombinera undervisning och studier så att lärarna bli legitimerade och därmed höjer sin status.

Lärarnas utbildning:

Lärarna är antingen utbildade lärare i Sverige, i ursprungslandet eller har en högskoleutbildning från ursprungslandet eller Sverige. Flertalet av lärarna har en pedagogisk utbildning och erfarenhet av undervisning från ursprungslandet eller i Sverige.

Lärarnas tjänstegrad, anställningsform och legitimation

Antal lärare med mindre än 50 % som tjänstegrad: 35

Antal lärare med mer än 50 % som tjänstegrad: 31

Antal fast anställda lärare: 28

Antal lärare anställda under en begränsad tid: 38

Språk	Antal lärare	Lärares tjänstegrad (%)	anställningsform	legitimation
albanska	1	10	tidsbegränsad	
amhariska (se not 1)	1	10	tidsbegränsad	
arabiska	4	100/100/100/75	2 fastanställda -2 tidsbegränsade	
armeniska	1	20	tidsbegränsad	

Dnr BGN 2017/118-61

bengaliska	1	20	tidsbegränsad	
bosniska (se not 1)	2	85/50 (se not 2)	2 fastanställda	
dari	1	100	tidsbegränsad	
engelska	4	100/100/100/100	2 fastanställda -2 tidsbegränsade	3
estniska	1	10	tidsbegränsad	
finska	1	100	fastanställd	
franska	1	10	tidsbegränsad	
georgiska	1	10	tidsbegränsad	
grekiska	2	20/55	2 tidsbegränsade	
hebreiska	2 (1 tjänstledig)	35	1 fastanställd -1 tidsbegränsad	
hindi	1 (se not 1)	20 (se not 2)	tidsbegränsad	
isländska	1	20	tidsbegränsad	
italienska	1 tjänstledig+ 1 vikarie	40	1 fastanställd -1 tidsbegränsad	1
japanska	1	20	fastanställd	1
kinesiska	3	100/100/42	2 fastanställda – 1 tidsbegränsad	
kurdiska/kurmanji	1	50	tidsbegränsad	
kurdiska/sorani	1	100	fastanställd	
kroatiska (se not 1)	1	85/50 (se not 2)	2 fastanställda	
lettiska	1	15	tidsbegränsad	
litauiska	1	20	tidsbegränsad	
mongoliska	1	30	tidsbegränsad	
nederländska	1	40	tidsbegränsad	
norska	1	20	fastanställd	1
pashto	1	10	tidsbegränsad	
persiska	5	100/100/100/100/50	3 fastanställda – 1 tidsbegränsad	2
polska	2	100/80	1 fastanställd -1 tidsbegränsad	1

portugisiska	1	32	fastanställd	
punjabi	1 (se not 1)	20 (se not 2)	tidsbegränsad	
rumänska	1	45	fastanställd	
ryska	1	100	fastanställd	
samiska	1	(avtal med samestyrelsen)		
serbiska (se not 1)	2	85/50 (se not 2)	2 fastanställda	
somaliska	1	40	tidsbegränsad	
spanska	2	100/47	1 fastanställd -1 tidsbegränsad	1
slovakiska	1	10	tidsbegränsad	
tigrinja	1	30	tidsbegränsad	
thailändska	1	50	tidsbegränsad	
teckenspråk	1	30	tidsbegränsad	
turkiska	2	25/25	1 fastanställd -1 tidsbegränsad	
tyska	1	80	fastanställd	
ukrainska	1	40	tidsbegränsad	
vietnamesiska	1	25	tidsbegränsad	

(1) Samma lärare undervisar bosniska, kroatiska och serbiska

Samma lärare undervisar hindi och punjabi

Samma lärare undervisar amhariska och etiopiska

(2) Tjänstegrad för alla språk tillsammans – se not 1

Lärarnas arbetstider:

Modersmålsundervisning sker efter ordinarie undervisningstid eller om skolan och föräldrarna tillåter det under ett hål i elevens schema eller tidigt på morgon om eleven har "sovmorgon". De flesta skolor stänger kl. 17.00. Undervisningen pågår sällan efter den tiden. Studiehandledning sker under ordinarie undervisningstid. Modersmålslärare/studiehandledare kommer överens med klassläraren/mentorn om en tid som passar för studiehandledning.

Fysiska arbetsplatser:

Beroende på lärarens tjänstegrad och möjlighet att samla elever i en skola har lärarna i genomsnitt 6 fysiska arbetsplatser där de undervisar modersmål och handleder elever på mo-

dersmålet. Modersmåslärarna och studiehandledarna har också ett arbetsrum på Åva gymnasium där de deltar i administrativa och pedagogiska konferenser, träffar kollegor och förbereder sin undervisning.

Faktorerna som tvingar lärarna att förflytta sig till olika skolor för att undervisa/handleda elever är flera:

- unga elever kan inte förflytta sig på egen hand från en skola till en annan skola
- i vissa fall vägrar föräldrarna att deras barn ska förflytta sig till en annan skola
- i vissa skolor finns det inte tillräckligt stora lokaler för att undervisa stora grupper
- i vissa språk finns det bara en elev per skola som vill delta i modersmålsundervisning och eleverna är utspridda i flera skolor i kommunen.

För att begränsa förflyttningar undervisar vissa lärare på distans. Det är fallet för samiska och teckenspråk.

De flesta modersmålslärare arbetar i olika kommuner och ha flera arbetsgivare/ arbetsplatser.

Antal arbetsplatser per lärare

Språk	Antal lärare	Antal elever	Antal arbetsplatser
albanska	1	1	1
amhariska (se not 1)	1	3	1
arabiska	4	94	9/8/6/4
armeniska	1	7	4
bengaliska	1	4	5
bosniska (se not 1)	2	11	10/4
dari	1	16	9
engelska	4	181	13/13/10/8
estniska	1	2	1
finska	1	52	26
franska	1	37	14
georgiska	1	1	1
grekiska	2	12	4/2
hebreiska	2 (1 tjänstledig)	11	7
hindi	1 (se not 1)	9	2
isländska	1	14	5
italienska	1 tjänstledig+ 1 vikarie	11	5
japanska	1	5	4
kinesiska	3	121	12/11/6
kurdiska/kurmanji	1	10	7
kurdiska/sorani	1	25	12

kroatiska (se not 1)	1	7	Se på bosniska
lettiska	1	5	2
litauiska	1	10	6
mongoliska	1	3	3
nederländska	1	18	10
norska	1	8	4
pashto	1	Endast gymna- sievelever	1
persiska	5	152	12/12/12/3
polska	2	60	15/20
portugisiska	1	14	6
punjabi	1 (se not 1)	2	Se på hindi
rumänska	1	15	10
ryska	1	63	13
samiska	1	4	Underv. på distans
serbiska (se not 1)	2	21	Se på bosniska
somaliska	1	3	3
spanska	2	105	18/7
slovakiska	1	3	1
tigrinja	1	Endast gymna- sievelever	1
thailändska	1	15	12
teckenspråk	1	7	2
turkiska	2	8	2/5
tyska	1	37	4
ukrainska	1	7	7
vietnamesiska	1	7	4

(1) Samma lärare undervisar bosniska, kroatiska och serbiska

Samma lärare undervisar hindi och punjabi

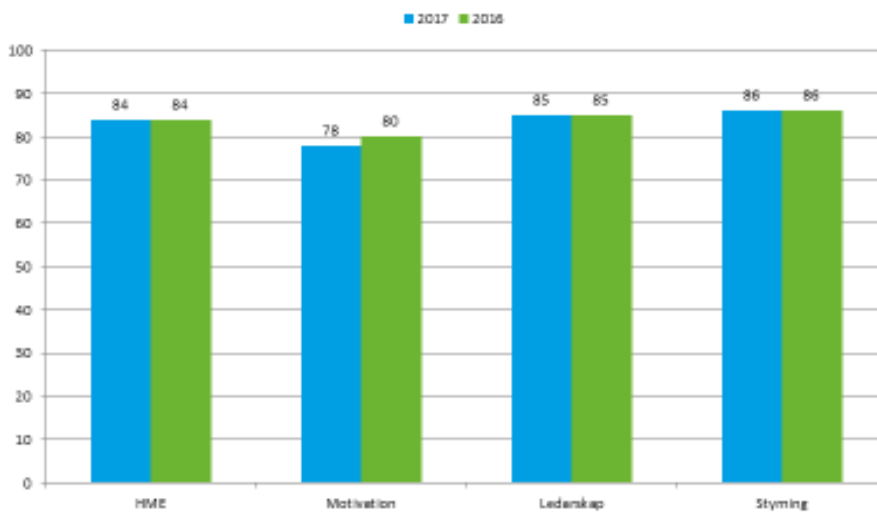
Samma lärare undervisar amhariska och etiopiska

Effekter av central organisation av modersmåls lärare i enheten för modersmål och mottagande av nyanlända elever:

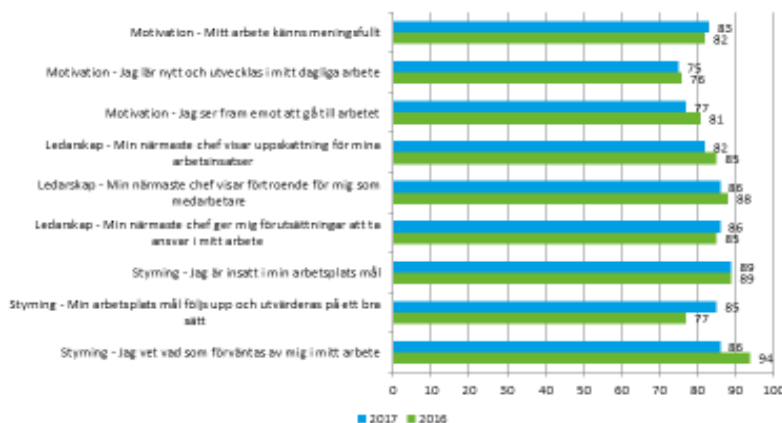
Modersmåls lärarna och studiehandledarna tillhör enheten för modersmål och mottagande av nyanlända elever som i sin tur lyder under avdelningen för skolservice och skolutveckling.

Det innebär en möjlighet till samordning, som bland annat kan förenkla schemaöverblick, betygssättning, ämnesspecifik kompetensutveckling och ämnesspecifikt kollegialt lärande. Det förenklar också ämnesspecifik samverkan med kommuner i länet. Eventuellt kan det å andra sidan medföra att lärargruppen står utanför den ämnesövertripande kollegiala samverkan som sker på skolenhetens nivå, och att modersmåls lärare betraktas som "utomstående" på skolenheter.

HME

HME

2. Kartläggning av elevernas undervisningssituation

Villkor för att kunna delta i modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet

Modersmålsundervisning:

En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om:

- . en eller båda föräldrarna/vårdnadshavarna har ett annat modersmål än svenska
- . språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet
- . eleven har grundläggande kunskaper i språket
- . minst fem elever önskar undervisning i det aktuella språket
- . det finns en lämplig lärare.

Elever, som tillhör någon av de nationella minoriteterna (finska, jiddish, meänkieli, romani chib och samiska) har utökad rätt till modersmålsundervisning. Elever, som tillhör någon av de nationella minoriteterna, har rätt till modersmålsundervisning även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. Eleven behöver inte heller ha grundläggande kunskaper i språket. Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken även om endast en elev på skolenheten ansöker om undervisning i språket. Kravet på att det måste finnas en lämplig lärare gäller dock även för de nationella minoritetsspråken. I kommunen organiseras modersmålsundervisning i finska och Luleå samiska. Statistiken finns under rubrik "antal elever per språk".

Vårdnadshavaren ansöker om modersmålsundervisning digitalt eller via blankett året runt. Rektor beslutar om eleven har rätt att delta i modersmålsundervisning.

Enheten för modersmål och mottagande av nyanlända elever som hör under enheten för skolservice och skolutveckling organiserar modersmålsundervisning för barn och elever från förskoleklass till och med gymnasium.

Studiehandledning på modersmålet:

Elever som nyligen kommit till Sverige kan få hjälp på modersmålet i alla skolämnen. Syftet med studiehandledningen är att:

- stödja undervisningen i olika ämnen
- inhämta kunskaper i olika ämnen
- få termer och begrepp på båda språken
- underlätta inläringen av det svenska språket.

Rektor beslutar om en elev behöver studiehandledning och ansöker om det. Enheten för modersmål och mottagande av nyanlända elever organiserar studiehandledningen.

Antal elever som deltar i modersmålsundervisning – fördelning mellan kommunala och fristående skolor:

Kommunala grundskolor i Täby

Antal elever med annat modersmål	1104
Antal elever med modersmålsundervisning	763
Antal elever som sökt men ej får undervisning	5
Antal elever med studiehandledning	110

Fristående grundskolor i Täby

Antal elever med annat modersmål	854
Antal elever med modersmålsundervisning	434
Antal elever som sökt men ej får undervisning	0

Antal elever med studiehandledning	21
------------------------------------	----

Elevens profil:

Eleverna kan delas in i tre grupper:

1. elever som föddes i Sverige och har en eller båda vårdnadshavare som har ett annat modersmål än svenska. Modersmålet talas i hemmet och eleverna har grundläggande kunskaper i modersmålet. I de flesta fall är svenska det starkaste språket. Det är den största gruppen elever som deltar i modersmålsundervisningen.
2. nyanlända elever vars vårdnadshavare kom till Sverige för en viss tid för att arbeta eller forska (arbetskraftsinvandrare)
3. nyanlända elever vars vårdnadshavare flytt krig eller ett område med stor ekonomisk kris.

90 % av eleverna som deltar i modersmålsundervisning i kommunen tillhör första och andra gruppen.

Antal elever/språk (från förskoleklass t.o.m. årskurs 9)

Språk	Antal elever modersmål (1197)	Antal elever studiehandledning (131)
albanska	0	1
amhariska (se not 1)	3	/
arabiska	94	37
armeniska	7	/
bengaliska	4	/
bosniska (se not 1)	11	/
dari	16	19
engelska	181	12
estniska	2	/
finska	52	/
franska	37	1
georgiska	/	2
grekiska	12	5
hebreiska	11	/
hindi	9	/
isländska	14	/
italienska	11	1

japanska	5	/
kinesiska	121	15
kurdiska/kurmanji	10	1
kurdiska/sorani	25	6
kroatiska (se not 1)	7	/
lettiska	5	1
litauiska	10	1
mongoliska	3	2
nederländska	18	1
norska	8	/
pashto	Endast gymnasieelever	/
persiska	152	11
polska	60	5
portugisiska	14	/
punjabi	2	/
rumänska	15	2
ryska	63	2
samiska	4	/
serbiska (se not 1)	21	6
somaliska	3	4
spanska	105	2
slovakiska	3	/
tigrinja	Endast gymnasieelever	/
thailändska	15	2
teckenspråk	7	/
turkiska	8	2
tyska	37	/
ukrainska	5	3
vietnamesiska	7	2

(1) Samma lärare undervisar bosniska, kroatiska och serbiska

Samma lärare undervisar hindi och punjabi

Samma lärare undervisar amhariska och etiopiska

RAPPORT
2018-05-07

Dnr BGN 2017/118-61

Elevgruppernas storlek:

Gruppernas storlek beror på lärarens val. Vissa lärare väljer att undervisa alla elever från samma skola i en grupp oavsett deras nivå. Andra samlar eleverna per nivå oavsett deras skola. Läraren väljer det som passar bäst. I genomsnitt finns det 4/5 elever per grupp.

Undervisningstid:

Modersmålsundervisning sker efter ordinarie undervisningstid eller om skolan och föräldrarna tillåter det under ett hål i schema eller tidigt på morgon om eleven har "sovmorgon". De flesta skolor stänger kl. 17.00. Undervisningen pågår sällan efter den tiden.

Undervisningsplats:

Vanligtvis sker modersmålsundervisningen i skolan där eleverna deltar i ordinarie undervisning. Modersmåls lärare kan dock välja att organisera undervisning per nivå. I så fall förflyttar eleverna sig till en annan skola.

Prognos av framtida behov:**Nyanlända elever: asylsökande elever och elever som tillhör Täbys kvot**

I kommunen utgör dessa elever 10 % av alla elever som deltar i modersmålsundervisningen.

Efter invigningen 2015 av Täbypark hotells asylboende ökade antalet elever som ansökte om modersmålsundervisning. De behövde också studiehandledning i arabiska, persiska, dari och somaliska. För att kunna organisera modersmålsundervisning och studiehandledning för dessa elever anställdes 2 nya lärare i persiska, 1 i dari, 2 i arabiska och 1 i kurmanji.

Sommaren 2017 flyttade alla asylsökande familjer som bodde på Täbypark hotells asylboende till andra delar av Sverige. Nya familjer som hade fått uppehållstillstånd (Täbys kvot) flyttade in. Betydligt färre familjer flyttar in än som flyttat ut. Under höstterminen 2017 har behovet i arabiska, persiska och kurmanji minskat: -50 % tjänst i arabiska, -150 % tjänst i persiska och - 25 % i kurmanji.

Det är inte möjligt att göra en prognos av behovet i modersmålsundervisning och studiehandledning. Det beror på faktorer som kommunen inte kan påverka. En försiktig prognos är att behovet fortfarande kommer att vara störst i arabiska, persiska och dari.

Elever som inte är nyanlända

Antalet elever som deltar i modersmålsundervisning och behöver studiehandledning i kommunen är relativt stabilt. De senaste 5 åren har det funnits flest elever som deltar i modersmålsundervisning/studiehandledning i engelska, kinesiska, persiska, polska, spanska och serbiska. I dessa språk finns det åtminstone två lärare som undervisar/handleder elever på heltid eller deltid.

Varje år tillkommer och försvinner nya språkgrupper. Eftersom det ansöks om modersmålsundervisning och studiehandledning året runt är det inte möjligt att göra en prognos av i vilka språk det är aktuellt att organisera modersmålsundervisning och studiehandledning i framtiden.

Kvalitetssäkring:

Undervisningskvalitet säkras på samma sätt som för ordinarie undervisning i alla kommunala skolor. Samma årshjul följs och rapporteringen görs i Stratsys. I systemet finns enhetens arbetsplan, enhetsmål och indikatorer.

Enhetens har valt:

- ett kvalitativt mål: eleverna når högt ställda kunskapskrav i ämnet modersmål. Enhetsindikator: minst 95 % av eleverna som deltar i modersmålsundervisningen har kunskaper i modersmål som motsvarar minst betyg E
- ett kvantitativt mål: enheten når högt ställda krav vad gäller utförandet av beställda tjänster, dvs. modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet. Enhetsindikator: minst 95 % av beställda tjänster genomförs
- arbetsmiljömål (kommunens mål):

Vi skapar arbetsglädje. Enhetens indikatorvärde: minst 85 %

Ingen arbetsrelaterad stress får förekomma. Enhetens indikator: minst 40 % upplever ingen arbetsrelaterad stress.

Arbetsätt för att uppnå målen och en utvärdering finns också att läsa i Stratsys.

Möjligheter att använda sitt förstaspråk för lärande i alla skolämnen:

”Studiehandledning på modersmålet och modersmålsundervisning är betydelsefullt för många elevers språk- och kunskapsutveckling. När eleven får visa sina kunskaper på sitt starkaste språk, vilka annars inte kan uttryckas fullt ut på grund av otillräcklig svenska, stärker det självförtroendet och studiemotivationen.” (Skolverkets allmänna råd om ”utbildning för nyanlända elever”, Skolverket, 2016, s. 29) Skolorna i Täby följer dessa råd genom att ansöka om studiehandledning på modersmålet för nyanlända elever och informera föräldrarna om möjligheten för deras barn att delta i modersmålsundervisning.

Undervisning i svenska som andra språk anordnas i vissa skolor.

Eleverna får möjlighet att göra prov/nationella prov i modersmålet eller på svenska med hjälp av en studiehandledare.

Flerspråkiga elever har fler möjligheter till lärande, men det är sällan en kompetens som svenskspråkiga lärare uppmärksammar eller låter elever använda. I vissa skolor undervisar ämneslärarna språk- och kunskapsutvecklande, något som gynnar alla elever. Det kan dock konstateras att det arbetssättet inte användas på ett systematiskt sätt i alla skolor i kommunen.

Insatser i syfte att stärka modersmålsundervisningen:

Mellan 2014 och i dag har antalet elever som deltar i modersmålsundervisning ökat från 863 till 1 237 och antal elever som får studiehandledning ökat från 100 till 128 med en högsta notering 2016 med 135 elever. Halvårsprognosen för läsåret 2017-18 i Stratsys visar att enheten uppfyller alla sina mål. Mer än 95 % av alla beställningar i modersmål och studiehandledning genomförs och mer än 95 % av eleverna som deltar i modersmålsundervisning har kunskaper i modersmålet som motsvarar minst betyg E.

Via mottagningsteamet, skolan och kommunens hemsida informeras föräldrarna om möjligheten för deras barn att delta i modersmålsundervisningen. Ökningen i deltagandet på modersmålsundervisningen visar att föräldrarna utnyttjar rättigheten att delta i modersmålsundervisningen.

Enheten kommer att fortsätta att fokusera på sina mål, dvs. utföra beställningarna genom att kontinuerligt följa upp behovet av modersmålsundervisning och anställa nya lärare vid behov. Enheten kommer också att fortsätta att utöka undervisningens kvalitet genom att arbeta systematiskt med detta.

Januari 2018 har en svenska som andraspråkslärare som tillhör mottagningsteamet fått som uppgift att samordna studiehandledning, dvs. underlätta studiehandledningens uppstart och fungera som kontaktperson mellan skolan och studiehandledaren. Enheten kommer fortsätta att söka nya former för samarbete med skolorna för att stärka banden mellan ämneslärarna och modersmålslärarna genom att organisera träffar med ämneslärarna och modersmålslärarna.

Undersöka behovet av fortbildning i modersmålsundervisning inom kommunen med syfte att finna samarbeten med närliggande universitet och andra betydande organisationer inom området:

Fortbildningar ska differentieras beroende på om de riktar sig till ämneslärare eller modersmålslärare och studiehandledare.

Fortbildningar som riktar sig till ämneslärare:

För att öka lärarnas kompetens om flerspråkiga elevers och nyanlända elevers lärande kommer Täby akademi för pedagogisk professionsutveckling att organisera en fortbildning om språkutvecklande arbetssätt på en kommungemensam studiedag under vårterminen 2018. Fortbildningen har till syfte att stödja ämneslärare i arbetet med att utveckla undervisningen så att såväl elevernas språkutveckling som deras kunskapsutveckling gynnas i alla ämnen

oavsett årskurs. Det arbetssättet samt undervisning i svenska som andra språk, studiehandledning i modersmålet och modersmålsundervisning kompletterar varandra, gynnar nyanländas lärande samt stärker deras självförtroende och studiemotivation.

Enheten för skolutveckling, i samarbete med Språkenheten, har för av utbildningsledningen fått i uppdrag att tillsätta två ansvariga Språk- och kunskapsutvecklare som deltar i en utbildningsinsats för språkutvecklande arbetssätt för flerspråkiga och eller nyanlända elevers lärande framtagen av Nationellt centrum för svenska som andra språk i samarbete med Skolverket. Utbildningsinsatsen innebär att också att Språk- och kunskapsutvecklarna utformar en handlingsplan för Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för Täbys verksamheter på förskole-, grundskole- och gymnasienivå i syfte att öka möjligheterna till måluppfyllelse genom ett språkfrämjande arbete i alla ämnen. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/la-rande/sprak/ncs/stod-for-huvudman/utbildning-for-sprak-las-och-skrivutvecklare-i-skolan-1.229294>

Fortbildning som riktar sig till modersmålslärare och studiehandledare:

Utöver utbildning som anordnas i kommunens regi organiserar Skolverket flera utbildningar. Skolverkets utbildningar anordnas antingen i egen regi eller uppdras åt olika universitet att utföra. Se länk:https://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.266649!/Insatslista%20version%20januari%202018.pdf. Dessa utbildningar täcker många ämnen. De bygger på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund.

Språk- och kunskapsutvecklarnas uppdrag kommer också att, inom ramen för Täby akademi för pedagogisk professionsutveckling, att leda nätverk för ämneslärare, modersmålslärare och studiehandledare samt bedriva fortbildande utvecklingsinsatser genom kollegialt lärande och utbildningar framtagna genom Skolverkets nationella utbildningsprogram.